



# Verksamhetsberättelse 2015

## Innehåll

Verkställande direktörens översikt 2015	2
Styrelsens verksamhetsberättelse 2015	4
Förvaltningsorganen 2015	21

## Verkställande direktörens översikt 2015

Början av året präglades av beredningen av pensionsreformen 2017. Syftet med reformen är att förlänga yrkeskarriärerna och minska hållbarhetsgapet i den offentliga ekonomin. Keva deltog i beredningsprocessen som sakkunnig om pensioner särskilt i den offentliga sektorn. Den juridiska beredningen hade en central roll. Därtill upprättade Keva olika kalkyler över effekterna av olika alternativ.

I fråga om pensionerna i den offentliga sektorn var regeringspropositionen inte helt enhällig eftersom löntagarsidan motsatte sig höjningen av de personliga pensionsåldrarna och av den nedre åldersgränsen för ålderspensionen för militärer. Slutligen beslutade riksdagen att genomföra pensionsreformen enligt regeringspropositionen med undantag för ändringar av teknisk natur.

I slutet av 2015 och i början av 2016 kommer Keva att fokusera på beredningen av de frågor som hänför sig till verkställigheten av pensionsreformen.

Vård- och landskapsreformen präglade slutet av året. Reformen utgick från att en stor del, uppskattningsvis cirka hälften av personalen i de nuvarande kommunerna ska övergå i anställning hos landskapen. Ändringen kan ha betydande inverkan på pensionerna i den offentliga sektorn och finansieringsgrunden för de kommunala pensionerna. Under 2015 deltog Keva i arbetet i en arbetsgrupp som dryftade personalfrågorna. Keva har undersökt inverkan av olika alternativ på personalens pensionsskydd och på hållbarheten hos finansieringen av det kommunala pensionssystemet.

Beredningen av vård- och landskapsreformen fortsätter 2016 och den kommer att vara ett av Kevas centrala fokusområden. Kevas mål är att landskapen och de landskapsägda bolagen ska teckna arbetspensionsförsäkring för sin personal hos Keva.

Uppskattningarna av de långsiktiga effekter på lönesumman som vård- och landskapsreformen leder till är än så länge osäkra eftersom finansieringen och i synnerhet det sätt på vilket valfriheten ska genomföras inte har preciserats. Kalkylerna och uppskattningarna av avgiftsnivån görs före sommaren 2016 efter att riktlinjerna för vård- och landskapsreformen blivit klara.

Keva har undersökt en lösning för den strukturella reformen av pensionsfinansieringen som ska trygga de kommunala pensionerna. Lösningen ska förbättra konkurrenskraften av kommunalt arbete och säkerställa att redan befintliga



pensionsåtaganden sköts. Samtidigt borde lösningen underlätta kommunernas ekonomiska ställning. Lagen förutsätter att Keva ska trygga de befintliga pensionsåtagandena, vilket betyder att Keva måste omvärdera pensionsavgifterna som en helhet 2016.

Utsikterna i kommunekonomin är fortsatt svaga. Till följd av kommunernas sparåtgärder som också har berört personalen var tillväxten i lönesumman i det kommunala pensionssystemet blygsam. Antalet försäkrade enligt lagen om kommunala pensioner var ca 522 000 i slutet av 2015, dvs. så gott som detsamma som året innan. Kommunerna har alltmer börjat anlita köpta tjänster, och utläggning planeras i flera kommuner.

### Placeringsåret blev relativt bra

Kapitalmarknaderna var mycket turbulenta. Europeiska centralbankens balans fortsatte att växa i och med de värdepapper som behövs av penningpolitiska orsaker. Deflationsrisken ökade på grund av det historiskt låga oljepriset och i Finland

var inflationen -0,2 procent. Problemen på tillväxtmarknaderna och kriserna i världspolitiken ledde till mycket kraftiga kurssvängningar.

Kevas placeringsår blev relativt bra. I synnerhet avkastningen på kapitalplaceringarna var hög, och även aktie- och fastighetsplaceringarna avkastade bra. Avkastningen på ränteplaceringar blev positiv trots det utmanande läget.

Den kommunala pensionsfonden ökade med ca 2,6 miljarder euro, varav placeringsverksamhetens andel var nästan 2 miljarder euro medan knappt 0,7 miljarder euro fonderades av avgiftsinkomsten. Avkastningen på placeringsverksamheten uppgick till 4,8 procent under året. Den nominella avkastningen för de fem senaste åren utan kapitalvägning har varit 6,3 procent. Placeringarnas kumulativa kapitalvägda realavkastning från fonderingens början, dvs. 1988, var 4,0 procent per år fram till utgången av 2015. Pensionsansvarsfonden uppgick till 44,9 miljarder euro i slutet av 2015.

Ur pensionsplacerarens synvinkel ser de närmaste åren fortfarande svåra ut. Det är svårt att bilda en säker uppfattning om utvecklingen inom de närmaste åren som en helhet. Ökade räntenivåer minskar efterfrågan på räntepapper men det är svårt att avgöra när ökningen kommer att ske. Osäkerheten kring aktierna har ökat i takt med att tillväxtländernas ekonomiska tillväxt har mattats av. Placeringsverksamheten står nu med all sannolikhet inför en osäkrare och mindre lukrativ fas än tidigare.

Det kommunala pensionssystemet kommer enligt aktuell uppfattning att inom de följande 2–3 åren börja använda fondavkastning för utbetalning av pensioner. Då inleds ett nytt skede i placeringsverksamheten när likviditeten av placeringarna blir viktigare.

### **Keva är en kostnadseffektiv aktör**

Keva har förnyat sin strategi. Strategin omfattar tre grundläggande mål: "Vi producerar kundorienterade, kostnadseffektiva och resultatnriktade tjänster", "Vi säkerställer en

hållbar finansiering av pensionerna" och "Vi är en ansvarsfull samhällelig aktör".

Den snabba förändringen i den operativa miljön betonar vikten med att följa det som sker i Kevas omvärld, och strategin måste vid behov kunna uppdateras snabbt.

Keva uppnådde alla mål som hade ställts för behandlingstiderna för pensionsansökningarna och servicenivån som mäter kontinuiteten i utkomsten. Samtidigt förbättrades pensionsbeslutets kvalitet och de blev enklare att förstå. De försäkrades kundnöjdhet överträffade målnivån. Vi var också den snabbaste handläggaren av pensionsansökningar i arbetspensionsbranschen.

Keva är en ytterst kostnadseffektiv aktör inom arbetspensionsbranschen och Kevas verksamhetskostnader sjönk från året innan. I synnerhet kapitalförvaltningsavgifterna för placeringarna och it-driftskostnaderna sjönk betydligt.

De elektroniska tjänsterna för personkunder och arbetsgivarkunder utvecklas i samarbete med kunderna. De elektroniska kanalerna är populära redan nu. Webbplatsen Keva.fi hade närmare 1,4 miljoner besök 2015, medan antalet inloggningar till personkundernas webbtjänst Dina pensionsuppgifter var sammanlagt 409 000 under året.

Ändringarna inom den offentliga sektorn är också en utmaning med tanke på personalens arbetshälsa, och därför är en av hörnstenarna i Kevas verksamhet att stöda yrkeskarriärerna. Enligt Kevas beräkningar uppgår kostnaderna för arbetsförmåga till omkring 2 miljarder euro per år i kommunsektorn. Bättre hantering av risker behäftade med arbetsförmåga kan leda till ansevärliga besparingar i kommunernas personalutgifter.

Jag vill rikta ett tack till Kevas kunder, vår kompetenta personal och beslutsfattare för det gångna året.

Helsingfors, mars 2016

Tapani Hellstén

tf verkställande direktör

# Styrelsens verksamhetsberättelse 2015

## Innehåll

Operativ miljö	5
Kundrelationer och kunder	6
Avgiftsinkomst	7
Pensioner och förmåner	8
Stöd för yrkeskarriärer	10
Placeringsverksamhet	11
Dotter- och intressebolag	13
Pensionsansvarsfonden	14
Kapitalvärdet av intjänade förmåner inom det kommunala pensionsystemet	14
Verksamhetskostnader, avskrivningar och lagstadgade avgifter	14
Förvaltning	15
Personal	15
IT	16
Intern övervakning	16
Framtidsvisioner	17
Bilaga: Tabellerna per pensionslag	19

## Operativ miljö

Vårens riksdagsval och de därpå följande förhandlingarna om regeringsprogrammet samt regeringens åtgärder ledde till en livlig samhällelig diskussion om den finska ekonomin och om dess riktning hela året. Oron på kort sikt hänförde sig till den utdragna krisen i världsekonomin och särskilt till att ekonomin i Finland återhämtar sig långsammare än i övriga västvärlden.

Regeringens åtgärder och lösningar för att förbättra konkurrenskraften och minska det strukturella hållbarhetsgapet fick mycket uppmärksamhet. I synnerhet konkurrenskraftsavtalet samt ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna och regionförvaltningen har betydande inverkan på kommunernas strukturer, uppdrag och ekonomi.

På hösten spred sig flyktingkrisen från Sydeuropa också till Finland, vilket utöver resursfrågor väckte diskussion om bl.a. socialskyddshelheten.

Utsikterna för den finländska ekonomin var fortfarande dystra på grund av situationen i världsekonomin och strukturförändringen i industrin. Situationen tillspetsades ytterligare i och med det världspolitiska läget inklusive sanktionerna mot Ryssland. Exportmarknaden drabbades bland annat av dessa sanktioner men också av den avtagande ekonomiska tillväxten i Kina, Finlands försvagade konkurrenskraft samt den dalande efterfrågan på marknaden.

Utsikterna i kommunekonomin var fortsatt svaga. Till följd av kommunernas sparåtgärder som också har berört personalen var tillväxten i lönesumman i det kommunala pensionssystemet blygsam. Än så länge saknas statistik för köpta tjänster för 2015, men i och med att tillväxten 2014 var lägre än under tidigare år, kan takten igen öka då flera kommuner har lagt ut hela sin social- och hälsovårdsservice på privata företag. Därtill planeras utläggning i flera kommuner.

En lösning om social- och hälsovårdstjänsterna samt ordnandet av regionförvaltningen blev klar i slutet av året och beredningen av reformen startade omedelbart därefter. Reformen utgår från att en stor del av personalen i de nuvarande kommunerna och samkommunerna ska övergå i anställning hos de självstyrande områdena. Utöver personal inom social- och hälsovård avses också vissa uppgifter inom statens regionförvaltning och därtill hörande personal flyttas till de självstyrande områdena. Ändringen kan ha betydande inverkan på pensionerna i den offentliga sektorn och finansieringsgrunden för de kommunala pensionerna. Reformen bereds som bäst och avsikten är att de nya självstyrande områdena ska inleda sin verksamhet i början av 2019.

På hösten godkände riksdagen den reform inom arbetspensionssystemet som träder i kraft 2017. I fråga om

pensionerna i den offentliga sektorn var regeringspropositionen inte enhällig: höjningen av de personliga pensionsåldrarna och den nedre åldersgränsen för militärpensioner väckte oenighet. Riksdagen godkände pensionsreformen ändå i enlighet med regeringspropositionen också i fråga om pensionerna i den offentliga sektorn.

Kapitalmarknaderna var mycket oroliga under placeringsåret 2015 och sett till detta var resultatet relativt bra. Europeiska centralbankens balans fortsatte att växa i och med de värdepapper som behölls av penningpolitiska orsaker. Deflationsrisken ökade på grund av det historiskt låga oljepriset och i Finland var inflationen cirka -0,2 procent. Problemen på tillväxtmarknaderna och kriserna i världspolitiken ledde som vanligt till mycket kraftiga kurssvängningar.

## Författningsändringar

### Transparent förvaltning

Ändringar avseende mer transparent förvaltning gjordes i lagen om kommunala pensioner 2015.

Lagen kompletterades med bestämmelser om principer för ägarstyrningen, enligt vilka Kevas styrelse ska fastställa principer för hur Kevas rättigheter som grundar sig på innehav i andra sammanslutningar ska utövas. Styrelsen har godkänt Kevas principer för ägarstyrningen redan före lagändringen.

Lagen kompletterades också med bestämmelser om handlingsprinciper för de förfaranden som ska iakttas vid intressekonflikter och om transaktioner med personer som hör till ledningen eller till ledningens närmaste krets. Utgående från bestämmelserna godkände Kevas styrelse skriftliga handlingsprinciper för intressekonflikter och om den närmaste kretsens transaktioner under översiktsåret.

Nya bestämmelser i lagen om kommunala pensioner är också bestämmelserna om Kevas insiders och om det offentliga registret över Kevas insiders och de värdepapper som innehas av dem. Med insider avses medlemmarna och suppleanterna i styrelsen, verkställande direktören samt revisorer och de anställda hos en revisionsammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av Keva. Insiders är även ordföranden och vice ordföranden för delegationen samt andra anställda hos Keva som har möjlighet att påverka beslut om placering av Kevas tillgångar eller som på annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument. Keva offentliggjorde insiderregistret på sin webbplats under översiktsåret. Registret administreras i Euroclears Sire-system.

Enligt den ändrade lagen om kommunala pensioner ska en förteckning över förtroendeuppdrag föras. I förteckningen antecknas medlemskap i förvaltningsorgan för Kevas styrelsemedlemmar och verkställande direktör. I den ska

det även i fråga om Kevas övriga anställda som hör till den högsta ledningen eller personer som fattar eller bereder Kevas placeringsbeslut föras in uppgifter om ledamotskap i förvaltningsorgan som har samband med deras arbetsuppgifter. Keva har tidigare offentliggjort ledningsgruppens förtroendeuppdrag på sin webbplats.

### Pensionslagen för den offentliga sektorn och lagen om Keva

Under hösten 2015 behandlade riksdagen lagförslagen om pensionsreformen samt de nya lagarna om pensioner i den offentliga sektorn och om Kevas verksamhet: pensionslagen för den offentliga sektorn och lagen om Keva. Riksdagen godkände lagförslagen på hösten och de nya lagarna träder i kraft från ingången av 2017.

Den nya pensionslagen för den offentliga sektorn kommer att omfatta lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan samt bestämmelserna om pension för FPA-anställda. Pensionslagen för den offentliga sektorn inkluderar även de ändringar som pensionsreformen för med sig. Pensionsåldern stiger från nuvarande 63 gradvis till 65 år. Därefter anpassas den lägsta pensionsåldern till förändringen i den förväntade livslängden. Personer i alla åldrar tjänar in pension på 1,5 % av lönen per år från 17 års ålder. Samtidigt slopas de nuvarande intjäningsprocenten som hänförs till åldern. Den nuvarande deltidspensionen slopas och ersätts av partiell förtida ålderspension. Utbetalningen av ålderspension – antingen 25 % eller 50 % av den intjänade pensionen – kan börja redan när personen fyllt 61 år. Ett nytt pensionslag införs i arbetspensionssystemet: arbetslivspension. Den gör det möjligt för personer som har varit länge i ansträngande och slitsamt arbete att gå i pension redan före den lägsta pensionsåldern.

Lagen om Keva omfattar bestämmelser om Kevas förvaltning, finansieringen av det kommunala pensionssystemet samt om tillsynen över Keva. Merparten av bestämmelserna i lagen om Keva har överförts direkt från lagen om kommunala pensioner utan att innehållet i dem har ändrats. Nya bestämmelser införs om behörighetsvillkoren för styrelsen och dess ledamöter och för Kevas ledning. Enligt lagen förutsätts ett gott anseende av Kevas styrelseledamöter och de ska ha god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamheten. Av styrelsen krävs därtill god kollegial sakkunskap om placeringsverksamhet. Lagstadgade behörighetsvillkor för tjänsten som verkställande direktör och vice verkställande direktör är högre högskoleexamen, mångsidig erfarenhet som krävs i uppgiften samt i praktiken visad ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap. I lagen om Keva ingår också nya bestämmelser om riskhantering, intern revision och intern kontroll.

### Lagen om statens pensioner

Beräkningen av militärpensioner enligt lagen om statens pensioner förnyades under översiktsåret. Syftet med ändringen var att spara it- och personalkostnader i och med en enklare pensionsberäkning, men nivån på pensionerna ändrades inte. De nya bestämmelserna tillämpas på pensionsfall från och med 2016.

## Kundrelationer och kunder

Keva har omkring 2 300 arbetsgivarkunder, varav knappt 1 000 är kommunorganisationer. Staten har cirka 1 000 arbetsgivarkunder, medan antalet församlingar eller kyrkliga samfundigheter är omkring 300. Därtill är FPA arbetsgivarkund hos Keva.

Keva har hand om arbetspensionstjänsterna för ca 1,3 miljoner anställda och pensionstagare inom den offentliga sektorn. Av dessa är cirka 687 000 försäkrade och 570 000 pensionstagare.

År 2015 var det första året med den nya organisationen inom kundrelationsfunktionen. Under 2015 preciserades de tjänster som tillhandahålls arbetsgivarkunder samtidigt som verksamheten i de kundrelationsteam som bistår kundcheferna permanentades. Nya servicemodeller infördes för både arbetsgivar- och personkunder.

Kundcheferna hade omkring 250 kundmöten under året. Därtill genomfördes 11 partnerskapsrundor i syfte att förbättra kundupplevelsen.

Keva tog emot nästan 68 000 ansökningar om pensioner och förmåner 2015. Av dessa var andelen elektroniska ansökningar 22 procent (året innan 21). Kommunernas pensionsombudsmän förmedlade 15 procent av alla pensionsansökningar till Keva (året innan 15). Kevas personkunder har tillgång till tjänsterna i Arbetspension.fi via vilka 3 procent av ansökningarna skickades (6 procent 2014) medan 3 procent skickades via tjänsten Dina pensionsuppgifter. Andelen elektroniska ansökningar av alla ålderspensionsansökningar var 50 procent (året innan 49).

Under året kontaktades Keva av 139 700 personkunder per telefon. Av samtalen gällde 107 300 allmän pensionsrådgivning och resten pensionsutbetalning. Antalet samtal minskade med 3 300 från året innan. Keva skickade 14 300 svar på personkundernas skriftliga förfrågningar 2015. Kundtjänsten inom Kevas pensionsrådgivning betjänade 4 000 kunder. Kundtjänsten införde ett system med bokade tider under året. Från och med juli betjänade kundtjänsten med bokad tid på eftermiddagar och sedan ingången av 2016 förutsätter alla besök i kundtjänsten att tid har bokats på förhand.

Personkundernas webbtjänst Dina pensionsuppgifter förnyades under året. Efter ändringarna kan personkunder nu söka pension elektroniskt och se olika typer av pensionsdokument i tjänsten. Kunden kan också beställa ett meddelande per sms eller e-post om att ett nytt dokument har kommit till tjänsten. Antalet inloggningar till tjänsten var sammanlagt 409 000 under året, medan det var 303 000 år 2014.

Antalet besökare på webbplatsen Keva.fi slog alla tiders rekord med nästan 1,4 miljoner besök under 2015. Ökningen jämfört med föregående år var 15 procent. Antalet inloggningar till arbetsgivarnas extranät Asta var cirka 44 800 år 2015 medan motsvarande tal 2014 var cirka 40 000.

Ändringen av webbplatsen Keva.fi och Asta-tjänsten inleddes. Syftet är att förbättra kundernas erfarenheter av användningen av tjänsterna.

Enligt Kevas kundnöjdhetssenkät bedömde 70 procent av arbetsgivarkunderna att Keva har lyckats bra eller utmärkt i sin verksamhet. Bland personkunderna var motsvarande siffra 86. Svarandena efterlyste mer insatser i webbtjänsterna och tjänsterna kring arbetshälsa och arbetsförmåga. Mestadels ansågs Kevas tjänster vara bra och de ansågs ha blivit bättre under det gångna året. I synnerhet kundrådgivningen har gjort ett positivt intryck på kunderna och de är nöjda med den. Enligt enkäten är Keva en snabb, pålitlig, saklig, sakkunnig och vänlig leverantör av pensionstjänster. Processen för pensionsansökan är smidig, tydlig och begriplig. Enligt responsen från kunderna är det närmast enskilda kundupplevelser som behöver utvecklas.

## Avgiftsinkomst

Antalet försäkrade enligt lagen om kommunala pensioner (KomPL) var ca 522 000 i slutet av 2015, dvs. omkring 1 000 färre än året innan. KomPL-lönesumman uppgick till 16 820 miljoner euro, vilket var 150 miljoner euro (0,9 procent) mer än 2014.

KomPL-avgiftsinkomsten utgjorde 2015 totalt 5 013 miljoner euro (4 971 miljoner euro 2014), vilket var 29,81 procent av lönesumman (29,82 procent 2014). Avgiftsinkomsten ökade med 43 miljoner euro (0,9 procent) jämfört med föregående år. KomPL-avgiftsinkomsten bestod av fyra olika komponenter, dvs. arbetsgivarens och arbetstagarens lönebaserade avgift samt den pensionsutgiftsbaserade och den förtidspensionsutgiftsbaserade avgiften som tas ut av arbetsgivaren.

De lönebaserade avgifterna uppgick till 3 934 miljoner euro, vilket var 3,1 procent mer än 2014. Arbetstagarnas andel av avgiften var 1 041 miljoner euro och arbetsgivarnas 2 893 miljoner euro. År 2015 var den lönebaserade avgiften i snitt 23,39 procent av lönerna, dvs. 0,51 procentenheter mer än 2014. Avgiften fördelade sig 2015 så att av anställda som inte fyllt 53 år togs ut 5,55 procent i avgift, av dem som fyllt 53 år togs ut 7,20 procent och av arbetsgivarna 17,20 procent.

KomPL-avgiftsprocent 2006–2015						
År	Arbetsgivarens andel				Löntagarens pensionsavgiftsprocent	Totalt i genomsnitt
	Lönebaserad avgift	Pensionsutgiftsbaserad avgift	Förtidspensionsutgiftsbaserad avgift	Totalt		
2015	17,20	5,62	0,80	23,62	6,19 <sup>1)</sup>	29,81
2014	16,85	6,03	0,91	23,79	6,03 <sup>2)</sup>	29,82
2013	16,45	6,64	0,91	24,00	5,58 <sup>3)</sup>	29,58
2012	16,35	6,21	0,99	23,55	5,57 <sup>4)</sup>	29,12
2011	16,10	6,45	1,00	23,55	5,10 <sup>5)</sup>	28,65
2010	15,60	6,66	1,29	23,55	4,87 <sup>6)</sup>	28,42
2009	15,90	6,60	1,10	23,60	4,62 <sup>7)</sup>	28,22
2008	16,00	6,62	1,08	23,70	4,42 <sup>8)</sup>	28,12
2007	16,50	6,54	0,79	23,83	4,61 <sup>9)</sup>	28,44
2006	17,10	6,11	0,50	23,71	4,60 <sup>10)</sup>	28,31

<sup>1)</sup> för dem som är under 53 år 5,70 % och för dem som fyllt 53 år 7,20 %

<sup>2)</sup> för dem som är under 53 år 5,55 % och för dem som fyllt 53 år 7,05 %

<sup>3)</sup> för dem som är under 53 år 5,15 % och för dem som fyllt 53 år 6,5 %

<sup>4)</sup> för dem som är under 53 år 5,15 % och för dem som fyllt 53 år 6,5 %

<sup>5)</sup> för dem som är under 53 år 4,7 % och för dem som fyllt 53 år 6,0 %

<sup>6)</sup> för dem som är under 53 år 4,5 % och för dem som fyllt 53 år 5,7 %

<sup>7)</sup> för dem som är under 53 år 4,3 % och för dem som fyllt 53 år 5,4 %

<sup>8)</sup> för dem som är under 53 år 4,1 % och för dem som fyllt 53 år 5,2 %

<sup>9)</sup> för dem som är under 53 år 4,3 % och för dem som fyllt 53 år 5,4 %

<sup>10)</sup> för dem som är under 53 år 4,3 % och för dem som fyllt 53 år 5,4 %



Enligt beslut av Kevas delegation togs 946 miljoner euro ut i pensionsutgiftsbaserad avgift av medlemssamfundet, vilket i relation till lönesumman utgjorde 5,62 procent. Den pensionsutgiftsbaserade avgiften minskade med 59 miljoner euro, dvs. 5,9 procent jämfört med föregående år.

Enligt delegationens beslut togs 134 miljoner euro ut i förtidspensionsutgiftsbaserad avgift, vilket var 0,8 procent av lönesumman.

Ekonomiskt stöd är en förmån som motsvarar grupplivförsäkring och som betalas till förmånstagarna efter att en kommunal tjänsteinnehavare eller arbetstagare har dött. I slutet av 2015 hade 685 medlemssamfund ordnat det ekonomiska stödet via Keva. I betalningsandelar för ekonomiskt stöd tas ca 6,1 miljoner euro ut år 2015, dvs. omkring en halv miljon euro mindre än året innan.

Försäkringsavgiftsinkomsten från arbetslöshetsförsäkringsfonden var ca 224 miljoner euro, cirka 30 miljoner euro mer än 2014.

Därtill ansvarar Keva med stöd av lag för beräkningen och insamlandet av statens pensionsavgifter som sätts direkt in på Statens Pensionsfonds konto. Keva ansvarar för alla praktiska åtgärder kring uppgiften. Statens pensionsavgifter uppgick till cirka 1,7 miljarder euro 2015. Statens pensionsavgifter inverkar varken på Kevas resultaträkning eller balans.

## Pensioner och förmåner

Keva uppnådde alla mål som hade ställts för behandlingstiderna för pensionsansökningarna och servicenivån som mäter kontinuiteten i utkomsten. Samtidigt förbättrades pensionsbeslutens kvalitet och de blev enklare att förstå. De försäkrades kundnöjdhet överträffade målnivån.

Under översiktsåret förberedde sig Keva för verkställigheten av pensionsreformen 2017. Beräkningsreformen avseende militärpensioner förbereddes genom att man granskade matrikel- och registeruppgifterna för omkring 10 000 personer, och fribreven över dessa personers tidigare intjänade pension räknades.

### Ansökningar och beslut

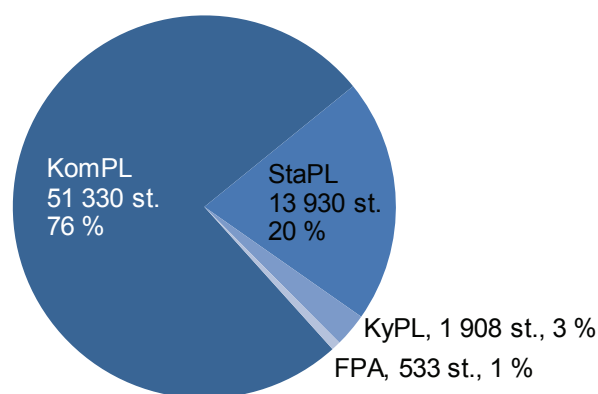
År 2015 fattade Keva 67 701 beslut, varav 59 308 gällde egentliga pensionsärenden, 8 016 var beslut om rehabilitering och resten var beslut om förmåner, såsom ekonomiskt stöd. Antalet ansökningar som inkom till Keva var 67 763, varav 59 308 gällde egentliga pensionsärenden.

Talen inkluderar alla beslut om ansökningar enligt lagen om kommunala pensioner (KomPL), lagen om statens pen-

sioner (StaPL), pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (KyPL) och lagen om Folkpensionsanstalten (FPAL) och besluten till dem. Tabellerna per pensionslag i detalj finns i bilagan i slutet av verksamhetsberättelsen.

Antalet KomPL-beslut var överlägset störst, 51 330 stycken. Detta är 75,8 procent av alla Kevas beslut. Keva fattade 13 930 StaPL-beslut, 1 908 KyPL-beslut och 533 FPAL-beslut.

### Kevas beslut per pensionslag



Keva uppnådde målen för servicenivå och handläggningstider för 2015 med klar marginal och handläggningen gick snabbare i så gott som alla pensionslag. Av besluten meddelades 93,5 procent enligt servicenivåmålen i tid (90,8 procent 2014).

Familjepensionerna behandlades snabbast, beslutet meddelades i genomsnitt inom 10 dagar. Ålderspensionerna behandlades i genomsnitt på 22 dagar, medan beslut om deltidspension och rehabilitering meddelades efter 19 resp. 13 dagar. Handläggningstiden för invalidpensioner var längst, 39 dagar. Ansökningarna om alla pensionslag behandlades 11–34 dagar snabbare på Keva än i privata anstalter i genomsnitt.

Antalet beslut steg med 2 833 (4,4 procent) jämfört med 2014.

Antalet rehabiliteringsbeslut steg relativt sett mest (46,0 procent). Ökningen i antalet beslut berodde främst på en lagändring som trädde i kraft i ingången av 2015 och enligt vilken pensionsanstalterna ska meddela sökanden av invalidpension ett förhandsbeslut om rätt till yrkesinriktad rehabilitering om förutsättningarna uppfylls. Antalet egentliga beslut om rehabiliteringsplaner ökade inte i samma proportion utan de ökade med 17,6 procent.

Också antalet beslut om deltidspension var betydligt större än tidigare (23,2 procent). Åldersgränsen för deltidspension höjdes 2014, och deltidspension söktes därför

mindre än normalt 2014. Efter 1.1.2017 kan man inte längre gå i deltidspension.

Antalet beslut om familjepension minskade från året innan. Antalet beslut om ålderspension och invalidpension ändrades däremot inte i större mån. Andelen delinvalidpensioner ökade och fler än vart tredje av alla invalidpensionsbeslut gällde delinvalidpensioner.

Antalet beslut om nya ansökningar om pension var 40 142, och antalet positiva beslut var 36 990. Av nya ansökningar om invalidpension fick 21,4 procent (året innan 20,9 procent) avslag. I privata anstalter avslags i genomsnitt 30,8 procent av nya ansökningar om invalidpension. I besluten om rehabilitering var andelen avslag 13,4 (föregående år 11,9) procent. I privata anstalter var motsvarande siffra 20,3.

Antalet ansökningar steg mer än antalet beslut jämfört med 2014. Antalet ansökningar om deltidspension steg relativt sett mest (31,1 procent). Också ålderspension (6,0 procent) och delinvalidpension (6,7 procent) söktes i större

utsträckning än året innan. Antalet ansökningar om rätt till rehabilitering steg på grund av lagändringen 1.1.2015 eftersom de förhandsbeslut om rehabilitering som meddelas sökanden av invalidpension tekniskt registreras som ansökningar.

Antalet pensionsansökningar har uppskattats öka något också under de närmaste åren om antalet och strukturen av arbetspensionsförsäkrade inom den offentliga sektorn inte ändras från det nuvarande. Med tanke på ålders- och yrkesstrukturen hos de nuvarande försäkrade är inga överraskningar att vänta i fråga om antalet pensionsansökningar. Pensionsreformen 2017 torde öka antalet ansökningar något. Dessutom kan ändringarna i den operativa miljön (såsom reformen av social- och hälsovården och övriga ändringar i servicestrukturen) ha betydande inverkan på antalet försäkrade och strukturen hos dem, och därigenom på antalet ansökningar.

#### Total handläggningstid för pensionsansökningar 2015

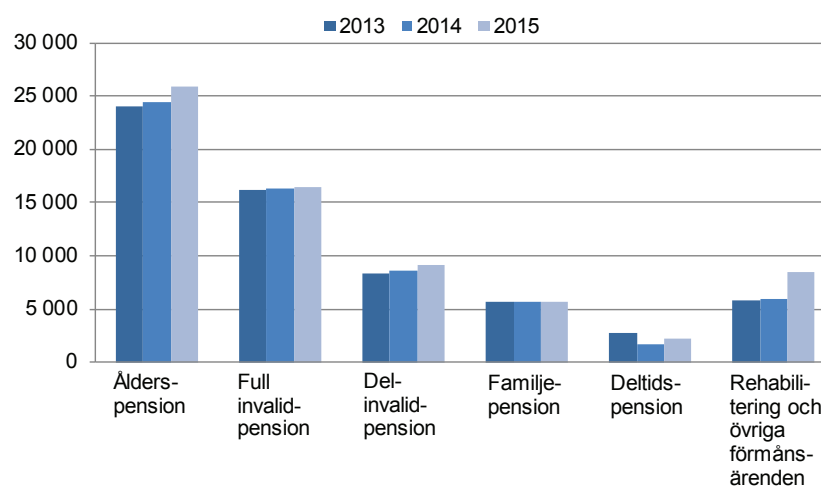
Pensionsslag	Handläggningstid, dagar		Ändring, dagar	Privata anstalter 2015
	2015	2014		
Ålderspension	22	33	-11	46
Deltidspension	19	28	-9	53
Invalidpension	39	38	1	63
Familjepension	10	16	-6	21
Rehabilitering	13	15	-2	32

Källa: Pensionskyddscentralen

#### Totalt antal beslut enligt pensionsslag 2015 och 2014

Slag	2015	2014	Ändring, %
Ålderspension	26 035	25 761	1,1
Full invalidpension	16 339	16 617	-1,7
varav nya beslut	5 845	5 906	-1,0
Delinvalidpension	9 082	8 779	3,5
varav nya beslut eller förhandsbeslut	3 675	3 564	3,1
Familjepension	5 611	5 919	-5,2
Deltidspension	2 241	1 819	23,2
Övriga pensionsärenden	377	483	-21,9
Rehabiliteringsbeslut	8 016	5 490	46,0
<b>Alla</b>	<b>67 701</b>	<b>64 868</b>	<b>4,4</b>

#### Antal ansökningar som inkommit till Keva enligt pensionsslag



## Rättelseförfarandet vid pensionsbeslut

År 2015 behandlade Keva i det s.k. självrättelseförfarandet totalt 1 364 besvär som gjorts hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden om Kevas beslut. Av dessa gällde 1 014 bedömning av arbetsförmågan. Keva rättade helt 12,0 procent av alla besvär och 9,0 procent av de besvär som gällde bedömning av arbetsförmågan. De övriga besvären lämnades till nämnden för behandling.

Keva behandlade 2015 också totalt 274 besvär hos försäkringsdomstolen som gällde beslut som meddelats av besvärsnämnden för arbetspensionsärenden. Av besvären gällde 235 bedömning av arbetsförmågan och av dem rättade Keva 0,9 procent.

Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden ändrade 8,2 procent av Kevas överklagade avslagsbeslut. Vid försäkringsdomstolen ändrades 11 procent av Kevas överklagade beslut.

## Pensionsavgången

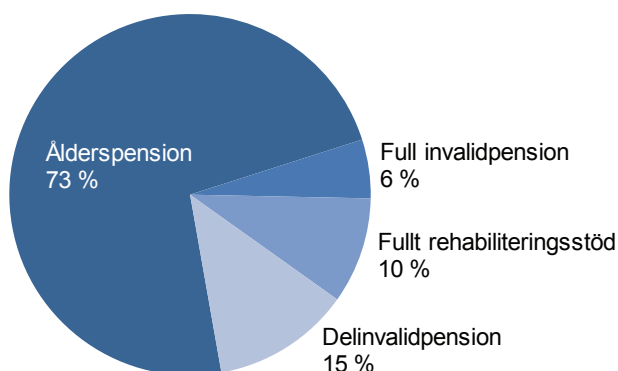
Antalet personer som gått i pension från anställning hos kommunerna, staten, kyrkan eller FPA steg som väntat bara en aning (2,7 procent). Totalt gick 20 604 arbetstagare i pension.

Medelåldern för de personer som gick i pension var 61,0 år medan man i genomsnitt gick i ålderspension vid 63,6 års ålder 2015. Andelen personer som gick i ålderspension var 72,8 procent av alla som gick i pension.

De mest betydande orsakerna till arbetsoförmåga var sjukdomar i rörelseapparaten och mentala störningar som utgjorde totalt 66 procent av sjukdomarna hos de personer som gått i invalidpension.

Den förväntade pensioneringsåldern för en 25-årig kommunalt anställd var 61,4 år (61,3 år 2014), medan den för statligt anställda (exkl. militärer) var 62,3 år (62,0 år 2014). Den förväntade pensioneringsåldern anger i vilken ålder 25-åriga arbetstagare i snitt skulle gå i pension, om man i

## Andelen pensionerade per pensionslag 2015



framtiden gick i pension på exakt samma sätt som under granskningsåret. Inom hela arbetspensionssektorn var den förväntade pensioneringsåldern för 25-åringar 61,1 år 2015.

## Utbetalda pensioner

KomPL-pensionsutgifterna uppgick till 4 545 miljoner euro, vilket var 195 miljoner euro, dvs. 4,5 procent mer än 2014. I slutet av året var antalet löpande pensioner totalt ca 377 000, cirka en procent fler än 2014.

Keva betalade ut statens pensioner till ett belopp av 4 440 miljoner euro 2015, vilket innebar en ökning med ca 89 miljoner euro, alltså 2 procent från året innan. I slutet av året var antalet löpande pensioner hos staten ca 263 000, alltså ca 3 procent mindre än året innan. Keva betalade ut cirka 180 miljoner euro i evangelisk-lutherska kyrkans pensioner, dvs. cirka 3 procent mer än 2014. Motsvarande pensionsutgift för FPA:s personalpensioner var omkring 93 miljoner, vilket innebär en tillväxt med cirka 3 procent från året innan.

Staten, den evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstalten finansierade sina egna pensioner så att de betalade till Keva ett månatligt förskott som finansministeriet bestämt, och som vid årets slut avstämades mot den faktiska pensionsutgiften. För år 2015 återbetalar Keva till staten 32,2 miljoner euro, till evangelisk-lutherska kyrkan 3,9 miljoner och till Folkpensionsanstalten 2,1 miljoner euro. Dessa korrigeringsposter bokfördes i bokslutet för att korrigera de betalda förskotten.

## Stöd för yrkeskarriärer

De mål som ställts för stödet av yrkeskarriärer inom kommunsektorn och staten uppnåddes. Andelen personer som gått i pension tidigast vid 63 års ålder av alla pensionerade var i kommunsektorn 60,5 procent och inom staten 62,5 procent, dvs. 4,5 resp. 3,5 procentenheter över målet. Andelen personer som gått i delinvalidpension av alla invalidpensionerade var i kommunsektorn 47,3 procent och inom staten 42,1 procent, dvs. 4,3 resp. 2,1 procentenheter över målet.

Keva tillhandahöll sina arbetsgivarkunder tjänster för yrkeskarriärer under varumärket Kaari. Det handlar om konsulttjänster för ledning av arbetshälsa, aktivt stöd, stöd vid förändring, hantering av kostnaderna för arbetsoförmåga samt utveckling av företagshälsovårdssamarbetet. Keva ordnade också kurser, träning, seminarier och workshoppar i anslutning till stöd för yrkeskarriärer. Drygt 280 personer deltog i workshopparna.

Under året genomfördes tre undersökningar om strategisk ledning av arbetshälsa och arbetsförmåga och företags-hälsövårdssamarbete, avslagsbeslut på invalidpension samt kommundirektörernas arbetshälsa.

Kaari-arbetshälsoenkätjänsten fungerade som stöd för arbetshälsaledningen i nio organisationer i kommunsektorn. Förtroendevalda engagerades mer än tidigare i ledningen av arbetshälsan.

I Kaari-kalkylatortjänsten uppskattades de kostnader som arbetsoförmåga förorsakar kommunarbetsgivarna. En uppskattning gjordes för 23 kunder varav 16 fick en analys över sin egen arbetsmiljöledning. Produktions- och rapporteringsprocessen inom tjänsten förnyades, vilket ger möjlighet till ökade kundvolymmer.

I den förnyade träningen Arbetshälsa strategiskt (Tystra) utvecklas den strategiska ledningen av personalen och arbetshälsan. 30 personer i 10 organisationer deltog i träningen.

Framöver kommer kunderna att betjänas i allt större utsträckning på webben också i frågor kring yrkeskarriärerna. Ett webbverktyg för självvärdering inom aktivt stöd offentliggjordes.

Ett centralt projekt i samarbete med intressegrupperna Finlands Kommunförbund, KT Kommunarbetsgivarna och FCG var ledarskapsprogrammet EKV, dvs. ledarskapsträning för chefer och mellanledningen. Tillsammans med Helsingfors stad inleddes ett pilotprojekt som har som syfte att utveckla de tjänster för arbetshälsa och arbetsmiljöledning som tillhandahålls i stora städer.

Bättre effektivitet i yrkesinriktad rehabilitering eftersträvas genom att inleda rehabiliteringsprocessen i ett så tidigt skede som möjligt. Den s.k. 150-rehabiliteringsutredningen fortsatte i form av en s.k. 30-60-90-rehabiliteringsutredning som inleddes med drygt 30 arbetsgivare. Omkring 70 möten för intressegrupper och kurser ordnades med temat yrkesinriktad rehabilitering.

Sakkunnigläkarna deltog under året i drygt hundra konsultationer, kurser och förhandlingar som ordnades med företagshälsövårdsenheter och arbetsgivare.

Omkring 200 personer deltog i lägesbedömning som Keva ordnade för personer som fått avslagsbeslut på invalidpension.

## Placeringsverksamhet

År 2015 var ett händelserikt år för placerarna. Kapitalmarknaderna var mycket turbulenta. Avkastningen varierade stort i synnerhet på aktiemarknaden, men i slutet av året var den totala avkastningen på aktierna ändå bra. Skillnaderna mellan olika marknader var emellertid betydande.

Orsakerna till oron på kapitalmarknaderna var redan bekanta från tidigare år. Problemen med den globala tillväxten ledde till konstant oro. Särskilt de ekonomiska nyheterna om tillväxtmotorn Kina bekymrade marknaden. Priset på olja och andra råvaror rasade.

Kevas placeringsår 2015 blev relativt lyckat. I synnerhet avkastningen på kapitalplaceringarna var hög, och även aktie- och fastighetsplaceringarna avkastade bra. Avkastningen på ränteplaceringar blev positiv trots det utmanande läget. Avkastningen på hedge- och råvaruplaceringar gick på minus på grund av problemen på råvarumarknaden.

I början av 2015 uppgick marknadsvärdet av Kevas placeringar till 41 386 miljoner euro. I slutet av året var marknadsvärdet på placeringarna 40 990 miljoner euro. Marknadsvärdet av de placeringar som använts vid beräkningen av avkastningen innehåller förutom ovan nämnda medel dessutom de transitoriska räntorna som ingår i resultatregleringarna samt övriga poster, totalt 3 116 miljoner euro. Det bundna kapitalet enligt marknadsvärdet är med beaktande av dessa poster sammanlagt 44 214 miljoner euro (41 548 miljoner euro i slutet av 2014). Fördelningarna per tillgångslag har räknats utifrån denna fördelning som används vid beräkningen av avkastningen.

Placeringarna indelas i ränte-, aktie-, fastighets-, kapital- samt hedge- och råvaruplaceringar. Ränteplaceringarna består av skuldebrevslån, masskuldebrevslån och penningmarknadsplaceringar. En del av placeringarna förvaltar Keva själv och en del förvaltas av kapitalförvaltare. För att trygga att avkastningsmålet uppnås används också derivatinstrument, vars effekter på allokeringen av tillgångsslagen beaktas i de siffror som anger placeringstillgångarnas riskkorrigerade fördelning.

Bäst resultat av tillgångsslagen uppvisade kapitalplaceringarna (19,2 procent), aktieplaceringarna (noterade aktier 8,7 procent) och fastighetsplaceringarna (8,1 procent). Också ränteplaceringarna (0,4 procent) gav positivt resultat. Avkastningen på hedge- och råvaruplaceringar gick 1,2 procent på minus.

Av det riskviktade marknadsvärdet av Kevas placerings-tillgångar i slutet av året utgjorde räntepappren (inklusive inverkan av derivat) 44,4 procent, medan andelen noterade

aktier var 36,2 procent, andelen fastigheter 6,7 procent, andelen kapitalplaceringar 6,1 procent och hedge- och råvaruplaceringar 6,6 procent.

Den totala avkastningen enligt marknadsvärdet efter kostnader var 4,8 procent 2015. Placeringarnas kumulativa kapitalvägda realavkastning från fonderingens början (1988) fram till utgången av 2015 var 4,0 procent per år. Den reella genomsnittliga avkastningen utan kapitalvägning under motsvarande period var 5,3 procent. Den nominella avkastningen för fem år utan kapitalvägning har varit 6,3 procent och realavkastningen 4,8 procent, medan siffrorna för tio år har varit 5,3 respektive 3,5 procent.

## Ränteplaceringar

Räntenivån var exceptionellt låg i början av året. Europeiska centralbanken och USA:s centralbank började vidta olika åtgärder under 2015. Europeiska centralbanken måste fortfarande stimulera marknaden, medan den amerikanska centralbanken redan började med åtstramning.

Marknadsvärdet av Kevas placeringar i obligationslån och räntefonder uppgick i slutet av 2015 till 19 895 miljoner euro. Medel på totalt 4 697 miljoner euro, dvs. 23,6 procent av obligationsportföljen (inklusive fonder) hade allokerats till utomstående kapitalförvaltare. Avkastningen på placeringarna i obligationer enligt marknadsvärdet var 0,3 procent.

Lånefordringarna (med undantag av lån som beviljats Kevas egna bolag) uppgick till 457 miljoner euro i slutet av 2015. Denna lånestock sjönk med 81 miljoner euro under årets lopp. Avkastningen på dessa lånefordringar enligt marknadsvärdet var 0,9 procent.

Värdet av andra penningmarknadsinstrument och insättningar uppgick till 4 121 miljoner euro i slutet av 2015.

I ränteavkastning av ränteplaceringarna bokfördes totalt 216 miljoner euro. Avkastningen på ränteplaceringarna enligt marknadsvärdet var 0,4 procent.

## Aktieplaceringar

Aktieåret 2015 var mycket oroligt. I början av året steg aktiemarknaderna kraftigt men sedan praktiskt taget rasade de till följd av bland annat oron för utvecklingen i Kina. På hösten började marknaderna återhämta sig men i slutet av året fick oron på världsmarknaden och centralbankernas åtgärder aktiekurserna igen att sjunka.

MSCI-indexet (EUR) som följer den genomsnittliga utvecklingen av globala aktier var 10,5 procent 2015 medan det året innan var 19,2 procent. De europeiska aktierna steg med 9,6 procent (7,2 procent 2014) mätt med indexet Stoxx 600. Avkastningen på asiatiska aktier (MSCI Asia Pacific) var 9,3 procent (13,6 procent).

I slutet av 2015 uppgick marknadsvärdet av Kevas noterade aktieplaceringar till totalt 15 738 miljoner euro. Medel på totalt 12 879 miljoner euro, dvs. 81,8 procent av hela aktieportföljen (inklusive fonder) hade allokerats till utomstående kapitalförvaltare.

Utdelningen av aktieplaceringarna var 98 miljoner euro. Avkastningen på noterade aktieplaceringar enligt marknadsvärdet var 8,7 procent.

## Fastighetsplaceringar

Kevas fastighetsportfölj består av direkta placeringar i inhemska och nordiska fastigheter och fastighetsaktier samt placeringar i inhemska och utländska fastighetsfonder. Andelen fastighetsfonder av fastighetsplaceringarna är omkring en tredjedel.

I den direkta fastighetsportföljen har målet varit att minska den relativa andelen kontorsfastigheter genom att förvärva affärs- och bostadsfastigheter. I den direkta fastighetsportföljen gjordes 2015 de första placeringarna i övriga nordiska länder, den första placeringen i Sverige.

Marknadsvärdet av fastigheterna och fastighetsaktierna var i slutet av året 2 954 miljoner euro, varav fastighetsfondernas andel var 732 miljoner euro. Förutom dessa hade 219 miljoner euro bundits i fastighetsbolag i form av traditionella skuldebrevslån. Det totala beloppet av placeringsförbindelser i inhemska och utländska fastighetsfonder uppgick till 1 472 miljoner euro, medan beloppet av icke uttagna förbindelser var 378 miljoner euro.

De 127 fastighetsbolag som Keva äger hade en utthyrd yta på omkring 870 000 m<sup>2</sup> vid utgången av 2015 medan antalet hyreskontrakt var ca 4 100. Nettohyresintäkterna av fastigheterna var 100 miljoner euro. De direkta fastighetsplaceringarnas avkastning enligt marknadsvärdet var 6,0 procent. Den totala avkastningen på de direkta fastighetsplaceringarna, uträknad enligt KTI-fastighetsindexet var 6,4 procent.

Avkastningen på alla fastighetsplaceringar enligt marknadsvärdet var 8,1 procent.

## Kapital-, hedgefond- och råvaruplaceringar

Verksamhetsmiljön för kapitalplaceringar var trots den mycket blygsamma ekonomiska utvecklingen bättre än väntat 2015. För hedgefonderna var verksamhetsmiljön däremot svårare med tanke på avkastningen och följaktligen blev avkastningen lägst på många år. Året var ovanligt svårt även på råvarumarknaden.

I slutet av året hade Keva kapitalplaceringar på 2 694 miljoner euro (marknadsvärde), vilket omfattar placeringar i

onoterade företag. Placeringarna i hedgefonder uppgick till totalt 2 933 miljoner euro (marknadsvärde) i slutet av året. Det totala beloppet av placeringsförbindelser i kapitalplaceringar var i slutet av året 5 569 miljoner euro, varav beloppet av icke uttagna förbindelser utgjorde 2 568 miljoner euro.

Kapitalplaceringarnas avkastning enligt marknadsvärdet var 19,2 procent. Avkastningen på hedge- och råvaruplaceringar blev -1,2 procent.

<b>Placeringar, verkligt värde 31.12.2015</b>		
	mn euro	%
Ränteplaceringar	19 895	45,0
Aktieplaceringar	15 738	35,6
Fastighetsplaceringar	2 954	6,7
Hedge- och råvaruplaceringar	2 933	6,6
Kapitalplaceringar	2 694	6,1
<b>Totalt</b>	<b>44 214</b>	<b>100</b>

<b>Placeringarnas valutfördelning verkligt värde 31.12.2015</b>		
	mn euro	%
EUR	23 283	52,7
USD	18 238	41,3
JPY	1 172	2,7
GBP	875	2,0
CHF	248	0,6
SEK	177	0,4
Övriga	221	0,5
<b>Totalt</b>	<b>44 214</b>	<b>100</b>

<b>Placeringarnas geografiska fördelning verkligt värde 31.12.2015</b>		
	mn euro	%
Finland	9 227	20,9
Europa (exkl. Finland)	15 559	35,2
Nordamerika	11 469	25,9
Tillväxtmarknader	4 174	9,4
Asia (exkl. Japan)	1 808	4,1
Japan	1 662	3,8
Övriga	314	0,7
<b>Totalt</b>	<b>44 214</b>	<b>100</b>

## Placeringsstrategin

I Kevas strategi definieras de centrala principerna för finansieringen av kommunernas pensionssystem, som också utgör grunden för de strategiska målen för placeringsverksamheten.

Genom placeringsstrategin leder styrelsen Kevas långsiktiga placeringsverksamhet. På kortare sikt styrs placeringsverksamheten med en placeringsplan som godkänns separat för varje år och som också innehåller placeringsfullmakter.

I placeringsstrategin beskrivs de principer och förfaringsätt genom vilka målen enligt finansieringsstrategin för placeringsverksamheten ska uppnås. Den viktigaste delen i placeringsstrategin är att fastställa de principer som ska följas vid styrningen av placeringsverksamheten.

Kevas styrelse godkände den gällande placeringsstrategin 8.5.2014.

## Samhällsansvar

Kevas styrelse har beslutat om de mest centrala principerna för det samhällsansvar som ska iakttas i placeringsverksamheten. Styrelsen har också fastställt de tillvägagångssätt och rutiner som ska säkerställa samhällsansvaret som en del av placeringsprocessen.

Styrelsen får regelbundet rapporter om hur samhällsansvaret har uppfyllts i placeringsverksamheten. De egna tillvägagångssätten i placeringsprocessen kompletteras av den information som Keva får av en utomstående serviceleverantör som bedömer hur samhällsansvaret fullföljs i företagsverksamheten. Som en del av rapporterna till styrelsen beskrivs också de praktiska åtgärder som har vidtagits till följd av observationerna.

## Dotter- och intressebolag

Vid utgången av 2015 ägde Keva helt eller delvis 126 finländska fastighetsbolag, vilket är två bolag mer än året innan. Keva ägde 105 fastighetsbolag helt och majoritetsandelen i 10 bolag. Intressebolagen (ägarandel 20–50 procent) uppgick till fem. I sex fastighetsbolag var andelen mindre än så. Under 2015 bildades därtill ett bolag i Sverige som förvaltar de svenska fastighetsplaceringarna. Kevas ägda andel av bolaget är 98 procent.

Förutom fastighetsbolag ägde Keva helt Kuntasijoitus KE Oy, en andel på 30,66 procent av Kommunfinans Abp samt en andel på 25,5 procent av Exilion Capital Oy som förvaltar Fastighetsfonden Exilion Capital.

## Pensionsansvarsfonden

Skillnaden mellan Kevas årliga inkomster och utgifter läggs till eller dras av från pensionsansvarsfonden. Vid utgången av 2015 uppgick fondens medel till 44 949 miljoner euro, vilket var 2 643 miljoner euro, dvs. 6,2 procent mer än året innan.

## Kapitalvärdet av intjänade förmåner inom det kommunala pensionssystemet

På basis av pensionsförfattningarna har det tillvuxit betydligt mer förmåner inom det kommunala pensionssystemet, som ännu inte har betalats ut, än vad pensionsansvarsfondens belopp uppgår till. Kapitalvärdet av dessa förmåner uppgick i slutet av 2014 till uppskattningsvis 102 miljarder euro. År 2015 ökade beloppet med 3 miljarder euro till 105 miljarder euro.

Eftersom pensionsansvarsfonden år 2015 växte mindre än förmånernas kapitalvärde, ökade det icke täckta kapitalvärdet med knappt en halv miljard euro under året.

Uppskattningen av kapitalvärdet av de förmåner som tillvuxit sker på basis av den bästa tillgängliga informationen som beskriver utvecklingen av dödligheten och övriga faktorer. Det är dock endast fråga om en riktgivande uppskattning av pensionssystemets läge. Förändringar i de antaganden som tillämpats kan ändra uppskattningen väsentligt.

## Verksamhetskostnader, avskrivningar och lagstadgade avgifter

Kostnaderna för verksamheten och avskrivningar före mottagna ersättningar (bruttoverksamhetskostnader) uppgick 2015 till 87,7 miljoner euro, vilket var 13,5 miljoner euro, dvs. 13,3 procent mindre än 2014.

Personalkostnaderna på 40,5 miljoner euro var den största kostnadsposten. De var 0,3 miljoner euro, dvs. 0,7 procent lägre än året innan. Också verksamhetskostnaderna minskade markant, med 12,5 miljoner euro. Detta berodde främst på två faktorer. Placeringarnas förvaltningssätt ändrades, och därför sjönk de fakturerade kapitalförvaltningsavgifterna med cirka 7 miljoner euro från 2014. Framöver

kommer kapitalförvaltningsavgifterna att debiteras direkt från placeringsintäkterna och då syns de inte på Kevas resultaträkning. Också it-driftkostnaderna minskade betydligt jämfört med året innan, cirka 4,9 miljoner euro dvs. cirka 16 procent. Orsaken var dels att Arek Ab:s fakturering avseende arbetspensionsbranschens gemensamma it-tjänster sjönk samt dels den aktiva och lyckade konkurrensutsättningen av it-tjänsterna.

Keva fick totalt ca 22,4 miljoner euro (25,3 miljoner år 2014) i ersättning för verksamhetskostnader och avskrivningar för skötseln av annat än kommunala pensioner. Statens andel av summan utgjorde ca 18,9 miljoner, evangelisk-lutherska kyrkans andel ca 2,2 miljoner och Folkpensionsanstaltens andel ca 0,7 miljoner euro. Ersättningarna minskade jämfört med året innan eftersom Kevas totala kostnader var mindre och statens, evangelisk-lutherska kyrkans och FPA:s andel av alla pensionsfall som Keva sköter minskade.

Kevas nettoverksamhetskostnader, inklusive ersättningar, beskriver kostnaderna för verkställigheten av de kommunala pensionerna. De uppgick till 65,3 miljoner euro, vilket var 10,6 miljoner euro, dvs. 13,9 procent mindre än året innan.

Funktionsvis granskade uppgick bruttoverksamhetskostnaderna för pensionsfunktionen till 51,5 miljoner euro, dvs. knappa 8 procent mindre än året innan. När man beaktar de mottagna ersättningarna minskade kostnaderna för pensionsfunktionen med 5 procent. Placeringsfunktionens kostnader uppgick till 18,7 miljoner euro, vilket är cirka 26 procent mindre än 2014. Inga mottagna ersättningar hänförde sig till placeringsfunktionen. Bruttoverksamhetskostnaderna för förvaltningen uppgick till 17,5 miljoner euro, dvs. 12,5 procent mindre än året innan. När man beaktar de mottagna ersättningarna minskade verksamhetskostnaderna för förvaltningen med 14 procent.

Investeringarna i it-program och -utrustning, maskiner och inventarier uppgick till 2,3 miljoner euro, vilket var 1,0 miljon euro mindre än året innan. It-investeringarna utgjorde över 90 procent av alla investeringar i anläggningstillgångar. De största it-investeringarna hänförde sig till betalningsandel- och pensionsbetalningssystemen samt till förnyelse av utrustningen.

De planerliga avskrivningarna för år 2015 uppgick till 6,3 miljoner euro, dvs. 0,7 miljoner euro mindre än 2014.

Med lagstadgade avgifter avses Kevas andel av kostnaderna för Pensionsskyddscentralen, besvärnämnden för arbetspensionsärenden och Finansinspektionen. Kostnaderna uppgick till 8,8 miljoner euro, vilket är 1,4 miljoner euro mindre än 2014. Av de lagstadgade avgifterna betalade staten, evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstalten ca 2,5 miljoner.

Totalt uppgick Kevas ersättningar för verksamhetskostnader, avskrivningar och lagstadgade avgifter av staten,

evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstalten till 24,4 miljoner euro, vilket är 3,4 miljoner euro mindre än 2014.

## Förvaltning

Kevas högsta beslutanderätt utövas av delegationen, vars medlemmar tillsätts av finansministeriet för en kommunalvalsperiod i sänder. Delegationen har 30 medlemmar, av vilka 26 förordnas på förslag av Finlands Kommunförbund enligt resultatet i kommunalvalet och 4 på förslag av huvudavtalsorganisationerna inom kommunsektorn. Den nuvarande delegationens mandatperiod började i början av 2013 och går enligt ikraftträdelsebestämmelsen för lagen om Keva ut i slutet av augusti 2017.

Ordförande för delegationen var biträdande stadsdirektör Harri Jokiranta från Seinäjoki och vice ordförande var IT-specialist Maarit Ojavuo från Kajana.

Delegationen sammanträdde fyra gånger under 2015. De ordinarie delegationsmedlemmarna var närvarande på 89 procent av mötena. Med beaktande av suppleanternas deltagande var talet 94. Delegationens mötesarvode är 400 euro, och därtill betalas ett årligt arvode på 9 000 resp. 8 000 euro till ordföranden och vice ordföranden. Delegationsmedlemmarnas mötesarvoden uppgick till totalt 70 175 euro.

Kevas förvaltning sköts av styrelsen som väljs av delegationen för två år i sänder. Ordförande för styrelsen för 2015–2016 var Tammerfors borgmästare Anna-Kaisa Ikonen. Vice ordförande var stadsdirektör Kari Nenonen från Vanda. De övriga styrelsemedlemmarna var Business Director Heini Jalkanen, kommunikationskonsult Sallamaari Muhonen, verkställande direktör Harri Virta, vicehäradshövding Raimo Vistbacka och fr.o.m. 24.9.2015 riksdagsledamot Markus Lohi, som efterträdde Juha Rehula som blev minister samt förhandlingsdirektör Risto Kangas från Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf och sektordirektör Päivi Niemi-Laine från Kommunfackets union rf. Den nuvarande styrelsen fortsätter enligt lagen om Keva fram till slutet av augusti 2017.

Styrelsen sammanträdde 11 gånger under översiktsåret. De ordinarie styrelsemedlemmarna var närvarande på 91 procent av mötena. Med beaktande av suppleanternas deltagande var talet 95. På styrelsemötena har också delegationens ordförande och vice ordförande närvaro- och yttranderätt. Styrelsemedlemmarnas mötesarvode är 400 euro. Därtill betalas ett årligt arvode på 18 000, 10 000 resp. 8 000 euro till ordföranden, vice ordföranden och medlemmarna. Styrelsemedlemmarnas mötesarvoden uppgick till totalt 52 400 euro.

Utöver delegationen och styrelsen har Keva som ett lagstadgat organ en placeringsdelegation, vars tio medlemmar styrelsen kallar för sin mandatperiod. Kommunsektorns huvudavtalsorganisationer, finansministeriet samt arbets- och näringsministeriet är företrädare i placeringsdelegationen. Som ordförande för placeringsdelegationen verkade ekonomidirektör Seppo Juntti och som vice ordförande överdirektör Terttu Savolainen. Placeringsdelegationen sammanträdde inte under översiktsåret.

Ett organ som tillsätts enligt instruktionen är arbetsgruppen för utveckling av arbetslivet som styrelsen kallar för sin mandatperiod. Arbetsgruppen har i uppgift att utveckla åtgärder för att upprätthålla de kommunalt anställdas hälsa och arbetsförmåga. Av arbetsgruppens 12 medlemmar väljs 6 på förslag av de kommunala huvudavtalsorganisationerna. Ordförande för arbetsgruppen var verkställande direktör Aki Lindén för Samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Arbetsgruppen för utveckling av arbetslivet sammanträdde tre gånger under översiktsåret.

Verkställande direktör Jukka Männistö sade upp sig från sin tjänst 30.9.2015 och delegationen beviljade honom avsked 8.10.2015. Verkställande direktörens uppgifter sköttes i slutet av året av tf verkställande direktör Tapani Hellstén. Tjänsten som vd lediganslogs 29.10.2015. Kevas delegation utsåg politices magister Timo Kietäväinen till ny verkställande direktör på sitt möte 16.2.2016. Den nya verkställande direktören ska tillträda tjänsten 1.5.2016.

Vice verkställande direktörer var Tapani Hellstén samt Kimmo Mikander, som tillträdde sin tjänst 23.3.2015. Pensions- och arbetslivstjänster är Hellsténs huvudsakliga ansvarsområde medan Mikanders ansvarsområde är kundrelationer.

## Personal

Antalet anställda vid utgången av 2015 var 546 varav 16 visstidsanställda (2014 var antalet anställda 557, varav visstidsanställda 23). Könsfördelningen vid Keva är kvinnodominerad, vilket är typiskt för arbetspensionsfältet: 71,1 procent av de Kevaanställda är kvinnor.

Personalens kompetens utvecklas genom utbildning, utvecklingsprojekt och rekrytering.

Utveckling av arbetskulturen är fortfarande ett centralt fokusområde på Keva. Utbildningen av de personer som fungerar som interna förändringsagenter slutfördes på våren och under året medverkade de i utvecklingen av organisationens verksamhet bl.a. genom att leda strategiworkshoppar. Därtill genomfördes en utbildning med Kevas experter som deltagare, som ska koncentrera sig på att utveckla arbetet.



Under 2015 erbjöds cheferna utbildning i coachande ledarskap och träning i små grupper samt stöd för krävande samtal med medarbetarna. Övriga teman för utbildning var förändringsflexibilitet, praktiska frågor om anställningsförhållandet samt samarbetet mellan arbetstagarna och arbetsgivaren. Cheferna fick också ta del av värdering av uppgifternas svårighetsgrad (HAY-poängsättning).

Experterna kunde delta i utbildning som handlade om coachande teammedlemmar. Därtill ordnades utbildning om offentliga anskaffningar, pensionsreformen och Kevas compliance-verksamhet. Intranätförnyelsen och lanseringen av ärendehanteringssystemet var också aktuella i höstens personalutbildning.

Kommunikationsutbildningen var mångsidig. Under året ordnades kurser i konsten att uppträda och förhandla för experterna, i gott myndighetsspråk och i de kanaler och möjligheter som de sociala medierna erbjuder.

I början av året kartlades kunskaperna i Office-programmen och utifrån resultaten ordnades grundkurser i programmen. Utbildningen förberedde personalen för övergången till versionen Office 2016.

Personalundersökningen i november genomfördes med samma innehåll som 2014 för att kunna jämföra resultaten. Det totala resultatet var bra i och med att 67 % av alla betyg var positiva. Resultatet förbättrades med 5 % från föregående år. De bästa betygen per tema fick chefsarbetet (4,1 på skalan 1–5), frågorna om arbetsgemenskapen (3,94) samt det egna arbetet (3,92).

Utvecklingssamtalen fortsatte såsom tidigare. Varje Kevaanställd ställde fyra personliga mål och utöver dem bedömdes hur väl målen för föregående år hade uppnåtts.

Keva erbjuder sina anställda omfattande tjänster inom företagshälsovården, och arbetshälsan främjas genom personalklubbar och ett betalinstrument som sporrar till att motionera också på fritiden. Modellen Aktivt stöd används för att upprätthålla arbetsförmågan.

## IT

IT fokuserade på utveckling av e-tjänster enligt Kevas strategi. På våren 2015 infördes en ny elektronisk pensionsansökningstjänst för personkunder. Personkundernas tjänst Dina pensionsuppgifter kompletterades med nya funktioner som effektiviserar ärendehantering. Arbetsgivarkundernas webbtjänst för hantering av arbetsgivaravgifter utvidgades. En ny webbtjänst avsedd för små arbetsgivare infördes för anmälningstrafiken till anställningsregistret.

Kevas intranät förnyades. Det förbättrade informationsgången och effektiviserade arbetsprocesserna och doku-

menthanteringen. Också ett nytt ärendehanteringssystem togs i bruk under året.

Tyngdpunkten i utvecklingen av pensionssystemen låg 2015 på genomförandet av lagändringarna avseende militärpensioner och inledningen av systemändringarna till följd av pensionsreformen 2017. Ändringarna i anslutning till den ändrade beräkningen av militärpensioner gjordes i Kevas pensionshandläggningssystem och i Arek Ab:s bakgrundssystem.

Hantering av server- och arbetsstationsmiljön, helpdesk och tjänsterna överfördes till en ny leverantör på våren 2015. Konkurrensutsättningen av dessa tjänster ledde till betydande kostnadsbesparingar. Migrationen av användartjänsterna till den nya leverantören skedde enligt tidtabellen och ledde inte till några avbrott i produktionen.

## Intern övervakning

Med intern övervakning avses alla de verksamhetssätt, system och metoder som ledningen tillämpar för att säkerställa att Kevas verksamhet är effektiv, ekonomisk och tillförlitlig. Riskhantering, compliance-verksamhet och internrevision är vid sidan av den dagliga tillsyn som cheferna utövar centrala delområden inom den interna övervakningen.

## Riskhantering

### Allmän utveckling av riskhanteringen

Fokusområdet på den allmänna utvecklingen av riskhantering 2015 var att fortsätta med arbetet att implementera riskhantering på de olika organisationsnivåerna.

Uppföljnings- och rapporteringsrutinerna i riskhanteringsprocessen samt den tekniska stöden som hänför sig till dem utvecklades och dokumentationen kompletterades. Riskkartläggningarna rapporterades till verkställande direktören och ledningsgruppen halvårsvis.

I syfte att utveckla informations säkerheten och dataskyddet fortsatte utvecklingen av de till verksamheten anknutna verksamhetsprinciperna och -processerna. Datasystemens tekniska datasäkerhetsnivå testades med hjälp av datasäkerhetsauditioner.

Inom riskhanteringen i placeringsverksamheten utvecklades bl.a. riskrapporteringen, behörighets- och limituppföljningen, placeringsprocesserna samt dokumentationen i anslutning till dessa.

### De mest betydande riskerna

Enligt Kevas bedömning är nedgången i antalet personer som omfattas av lagen om kommunala pensioner och en

betydande försämring av finansieringsgrunden till följd av detta på lång sikt den största strategiska risken. Finansieringsgrunden kan försämrans om antalet KomPL-försäkrade minskar till exempel för att kommunal service bolagiseras eller läggs ut. Detta kan i sin tur framkalla tryck på att höja pensionsavgiften. Den osäkerhet som hänför sig till effekterna av vårdreformen och lösningarna kring de självstyrande områdena samt eventuella ändringar i det sätt på vilket kommunerna producerar sina tjänster leder till att risken blir ännu större i framtiden.

Keva anser också att det är en stor strategisk risk om den långsiktiga avkastningen inom placeringsverksamheten understiger den målsatta nivån enligt placeringsstrategin. Den målsatta nivån fastställs enligt det aktuella finansieringsläget i pensionssystemet. Marknadsmiljön var fortfarande utmanande för placeringsverksamheten. Placeringsverksamhetens långsiktiga kumulativa kapitalavvägda realavkastning 1988–2015 var 4,0 procent per år.

Keva bedömer att medelstora strategiska risker är behäftade med ledarskapet och förvaltningen inom Keva samt Kevas image i offentligheten. År 2014 startades en reform av ledningssystemet och ledningskulturen som fortsatte 2015.

De mest betydande operativa riskerna hänför sig till personalen, verksamhetsprocesserna och datasystemen.

### Marknads- och likviditetsrisker

Placeringarnas kortsiktiga risk utgörs av fluktuationer i marknadsvärdet. Denna risk kan anges med Value-at-Risk-talet (VaR). VaR-talet vid utgången av 2015 för Kevas placeringar som räknats ut på basis av den månatliga avkastningen under två år var 1 223 miljoner euro, vilket innebär att detta med 97,5 procents sannolikhet är hela placeringsportföljens största eventuella förlust på en månads sikt. I slutet av föregående år var VaR-talet 606 miljoner euro. VaR-talet har ökat något (6,0 procent) från 2014 (3,7 procent).

Eftersom Kevas avgiftsinkomst översteg pensionsutgiften, var likviditetsriskens betydelse liten.

### Beredskapsplaner

För att säkerställa den ostörda verksamheten har man vid Keva gjort upp en beredskapsplan på anstaltsnivå som godkänts av styrelsen samt mer detaljerade funktionsvisa beredskapsplaner som godkänts av ledningsgruppen.

### Compliance-verksamhet

Under översiktsåret inrättades en oberoende compliance-funktion inom Keva. Med compliance-verksamhet avses säkring av och tillsyn över att verksamheten är lagenlig och att de externa och interna reglerna för verksamheten iakttas.

Syftet med compliance-verksamheten är att hela organisationen ska följa en verksamhetskultur som svarar mot kraven. Den bistår även styrelsen, ledningen och affärsverksamheten i uppgiften att säkra pålitligheten i förvaltningen och funktionen och tillräckligheten av den interna övervakningen samt i att följa upp lagstiftningsprojekt. Compliance-funktionens verksamhetsdirektiv har godkänts i styrelsen.

### Insideranvisning

Keva har en av styrelsen fastställd insideranvisning.

### Internrevision

Internrevisionen baserar sig på den verksamhetsplan för internrevisionen som styrelsen årligen fastställer. I enlighet med verksamhetsdirektiven rapporterar funktionen till verkställande direktören och vid behov direkt till styrelsen om sitt revisionsarbete under året och om sina slutsatser.

## Framtidsvisioner

Efter att lagstiftningen om den arbetspensionsreform som ska träda i kraft 2017 antagits framskrider arbetet genom att systemen förnyas och handlägningsprocesserna för de nya pensionslagen utvecklas. Även kundrådgivning om reformen är aktuell.

Pensionsreformen kommer att leda till att ökningen i pensionskostnaderna kommer att mattas av i den offentliga sektorns pensionssystem. Det är dock ännu inte klart hur lönesumman kommer att utvecklas och därför är det för tidigt att uppskatta det kommunala pensionssystemets avgiftsnivå under de närmaste åren. Arbetsmarknadsparterna förhandlar i början av 2016 om ett eventuellt system som ersätter regeringens konkurrenskraftspaket. Uppskattningarna av de långsiktiga effekterna på lönesumman som vårdreformen och ändringarna i regionförvaltningen leder till är än så länge osäkra eftersom finansieringen och i synnerhet det sätt på vilket valfriheten ska genomföras inte har preciserats. Kalkylerna och uppskattningarna av avgiftsnivån görs före sommaren 2016 efter att riktlinjerna för vårdreformen och ändringarna i regionförvaltningen blivit klara.

I reformen avseende produktionen av social- och hälsovårdstjänster har individens valmöjlighet vid bastjänster betonats. Valfrihetens inverkan på pensionssystemet beror på hur den genomförs. Till exempel en modell med servicesedlar kan till och med snabbt minska andelen offentligt producerade tjänster, vilket följaktligen minskar lönesumman i det kommunala pensionssystemet.

Reformen av social- och hälsovårdstjänster kommer att

i betydande mån inverka på kommunfältet. Personal i kommuner, samkommuner och statens regionförvaltning övergår i anställning hos de landskap som bildas i början av 2019. Uppskattningsvis 10 000 anställda inom statens regionförvaltning och omkring hälften av de 525 000 försäkrade inom det kommunala pensionssystemet kommer att övergå i anställning hos landskapen.

Många nya lösningsmodeller kommer sannolikt också att tillämpas på produktionen av andra tjänster och den privata sektorns frammarsch på den stora marknaden för kommunala tjänster torde fortsätta allt kraftigare.

Arbetspensionssystemet är med i ett projekt avseende inkomstregister som utvecklas under ledningen av skattemyndigheten. Syftet med projektet är främst att underlätta arbetsgivarens vardag i fråga om anmälningstrafiken. Med tanke på arbetspensionssystemet leder projektet till flera utmaningar och kompromisser men om det realiserar torde det ha betydande inverkan på arbetspensionsanstaltens verksamhet och också göra det möjligt att tillhandahålla nya slag av tjänster.

Det kommunala pensionssystemet kommer enligt aktuell uppfattning att inom de följande 2–3 åren börja använda fondavkastning för utbetalning av pensioner. Då inleds ett nytt skede i placeringsverksamheten när likviditeten av placeringarna blir viktigare.

Ur pensionsplacerarens synvinkel ser de närmaste åren igen svåra ut. Utvecklingen i världsekonomin har stor inverkan på Kevas placeringsintäkter. Världsekonomin fortsätter antagligen att växa, men i en betydligt långsammare takt än före finanskrisen. Det är svårt att bilda en tydlig uppfattning om utvecklingen inom de närmaste åren som en helhet. Ökade räntenivåer minskar efterfrågan på räntepapper men det är svårt att avgöra när ökningen kommer att ske. Osäkerheten kring aktierna har ökat i takt med att tillväxtländernas ekonomiska tillväxt har mattats av. Dessutom kommer centralbankernas framtida likviditetsåtgärder att inverka på kapitalmarknaderna och mer riskfyllda tillgångslag. Placeringsverksamheten står nu med all sannolikhet inför en osäkrare och mindre löande fas än tidigare.

## Bilaga: Tabellerna per pensionslag

Antal ansökningar om KomPL-pension enligt pensionsslag			
Pensionsslag	2015	2014	Ändring, %
Ålderspension	18 027	16 766	7,5
Full invalidpension	13 818	13 691	0,9
Delinvalidpension	7 718	7 248	6,5
Familjepension	2 715	2 733	-0,7
Deltidspension	1 674	1 256	33,3
<b>Alla</b>	<b>43 952</b>	<b>41 694</b>	<b>5,4</b>

Antal ansökningar om StaPL-pension enligt pensionsslag			
Pensionsslag	2015	2014	Ändring, %
Ålderspension	6 833	6 680	2,3
Full invalidpension	1 957	2 053	-4,7
Delinvalidpension	1 101	1 021	7,8
Familjepension	2 689	2 753	-2,3
Deltidspension	509	429	18,6
<b>Alla</b>	<b>13 089</b>	<b>12 936</b>	<b>1,2</b>

Antal ansökningar om KyPL-pension enligt pensionsslag			
Pensionsslag	2015	2014	Ändring, %
Ålderspension	837	814	2,8
Full invalidpension	519	488	6,4
Delinvalidpension	155	167	-7,2
Familjepension	171	149	14,8
Deltidspension	44	15	193,3
<b>Alla</b>	<b>1 726</b>	<b>1 633</b>	<b>5,7</b>

Antal ansökningar om FPAL-pension enligt pensionsslag			
Pensionsslag	2015	2014	Ändring, %
Ålderspension	204	172	18,6
Full invalidpension	84	90	-6,7
Delinvalidpension	142	107	32,7
Familjepension	43	30	43,3
Deltidspension	23	16	43,8
<b>Alla</b>	<b>496</b>	<b>415</b>	<b>19,5</b>

Total handläggningstid för pensionsansökningar i dagar och servicenivån 2015					
Pensionsslag	KomPL	StaPL	KyPL	FPAL	Privata anstalter
Invalidpensioner	38	39	42	34	63
Ålderspension	23	22	24	23	46
Deltidspension	19	23	19	14	53
Familjepension	10	9	22	8	21
Rehabiliteringslöften	13	15	14	12	32
Servicenivå	93,2	94,8	92,1	93,0	-

Källa för handläggningstiderna: Pensionskyddscentralen

Antal pensionerade per pensionsslag 2015				
Pensionsslag	KomPL	StaPL	KyPL	FPAL
Ålderspension	9 870	4 540	470	129
Full invalidpension	866	165	49	4
Fullt rehabiliteringsstöd	1 648	243	59	12
Delinvalidpension	2 181	291	38	39
<b>Alla</b>	<b>14 565</b>	<b>5 239</b>	<b>616</b>	<b>184</b>

Medelålder hos pensionerade per pensionsslag 2015				
Pensionsslag	KomPL	StaPL	KyPL	FPAL
Ålderspension	64,1	62,5	64,3	64,6
Full invalidpension	58,3	57,8	57,8	58,2
Fullt rehabiliteringsstöd	48,7	50,7	48,6	46,5
Delinvalidpension	56,1	57,0	57,1	52,2
<b>Alla</b>	<b>60,8</b>	<b>61,5</b>	<b>61,9</b>	<b>60,6</b>

Avslag på ansökningar i procent 2015					
Pensionsslag	KomPL	StaPL	KyPL	FPAL	Privata anstalter
Ny invalidpension	21,8	17,6	26,1	24,7	30,8
Rehabilitering	13,3	13,3	16,3	23,5	20,3

Källa: Pensionskyddscentralen

<b>Rättelseförfarandet vid pensionsbeslut 2015</b>				
	KomPL	StaPL	KyPL	FPAL
<b>Kevas självrättelse</b>				
Besvär om Kevas beslut, antal	1 050	257	48	9
Rättelseprocent av alla besvär	10,8 %	17,9 %	10,4 %	0,0 %
Besvär om bedömning av arbetsförmågan, antal	835	138	34	7
Rättelseprocent för besvär om bedömning av arbetsförmågan	8,3 %	13,8 %	8,8 %	0,0 %
Besvär om beslut av besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, antal	205	57	11	1
Rättelseprocent av alla besvär	0,5 %	1,8 %	0,0 %	0,0 %
Besvär om bedömning av arbetsförmågan, antal	182	42	10	1
Rättelseprocent för besvär om bedömning av arbetsförmågan	0,5 %	2,4 %	0,0 %	0,0 %
<b>Besvärinstansernas avgöranden</b>				
Besvär som besvärsnämnden för arbetspensionsärenden avgjort, antal	952	224	19	-
Ändring i procent	8,8 %	5,8 %	5,3 %	-
Besvär som försäkringsdomstolen avgjort, antal	250	75	10	-
Ändring i procent	10,8 %	10,7 %	20,0 %	-

# Förvaltningsorganen 2015

## Delegationen under perioden 1.1.2013–31.8.2017

Ordinarie medlemmar	Personliga suppleanter	Ordinarie medlemmar	Personliga suppleanter
Ordförande, Biträdande stadsdirektör Harri Jokiranta Seinäjäoki	Specialmedarbetare Pilvi Torsti Helsingfors	Förvaltningsdirektör Saku Linnamurto Nyslott	Pekka Leskinen Leppävirta
Vice ordförande Maarit Ojavuo Kajana	Verksamhetsledare Risto Ervelä Sagu	Intressebevakningsdirektör Marja Lounasmaa Kommunfackets union rf	Jurist Päivi Ahonen Kommunfackets union rf
Förmögenhetsförvaltare Miiia Antin Hattula	Klasslärare Jonna Heikkilä Nakkila	Lektor Leo Lähde Nokia	Advokat Hannu Kokko Vanda
Informationschef Diana Bergroth-Lampinen Björneborg	Kommunalrådet Jukka Nyberg Kouvola	Mentalvårdare Juhani Nummentalo Salo	Senior Advisor Ismo Pöllänen Imatra
Kommundirektör Christina Båssar Korsnäs	Regiondirektör Christian Sjöstrand Helsingfors	Lektor Lauri Nykänen Torneå	Specialsjukskötare Virpi Takalo-Eskola Oulais
Politisk sekreterare Piia Flink-Liimatainen Äänekoski	Key Account Manager Tommy Björkskog Nådendal	Företagare Helena Ojennus Parkano	Stämningssman Simo Riuttamäki Vittis
Ordförande Keijo Houhala FKT rf	Ordförande Leila Lehtomäki FKT rf	Ordförande Silja Paavola KoHo rf	Direktör Jukka Maarianvaara KoHo rf
Kommunalrådet Riitta Jakara Orivesi	Jur.stud. Toni Eklund Åbo	Transportföretagare Markku Pakkanen Kouvola	Direktör för serviceboende Pauliina Takala Muurame
Försäljare, pensionär Paula Juka Muhos	Trafikant, företagare Jaakko Uuksulainen Kides	Barnmorska Terhi Peltokorpi Helsingfors	Jur.stud. Topi Heinänen Ruokolax
Snickare Harri Kerijoki Heinola	Agrolog Maarit Markkula Kjulo	Inredningsplanerare, företagare Ulla Perämäki Muurame	Psykolog Markku Turkia S:t Michel
Business Analyst Niko-Tapani Korte Kuopio	Företagare Sinikka Hälli Joensuu	Företagare Antti Rantalainen Hyvinge	PM Arto Ojala Kemijärvi
Chairman/Senior Partner Markku Koski Sievi	Ledare för missbrukararbete Kirsi Torikka Nyslott	Redaktör Aki Räisänen Kajana	Diplomtranslator, tolk Maija Jakka Vichtis
Överläkare Outi Kuismän Uleåborg	Direktör Marja Lähde Uleåborg	Driftschef Jorma Räsänen Kaavi	Speciallärare Minna Sarvijärvi Ylöjärvi
Organisationsdirektör Petri Lindroos FOSU rf	Förhandlingschef Simo Kekki FOSU rf Till 1.11.2015	AVK Tiina Sarparanta Kajana	Personalchef Salla Rundgren Vasa
	Organisationschef Jarmo Niskanen FOSU rf Från 1.11.2015	Språklärare Pia Sääski Askola	Handledare vid familjestödcentral Jorma Liukkonen Kouvola
		Affärsverksamhetsdirektör Elise Tarvainen Saarijärvi	Biträdande avdelningsskötare Aulikki Sihvonen Kontiolahti

## Styrelsen under perioden 2015–2016

### Ordinarie medlemmar    Personliga suppleanter

Ordförande  
Borgmästare  
Anna-Kaisa Ikonen  
Tammerfors

Direktör  
Saija Äikäs  
Esbo

Vice ordförande  
Stadsdirektör  
Kari Nenonen  
Vanda

Riksdagsledamot  
Tarja Filatov  
Tavastehus

Business Director  
Heini Jalkanen  
Nädendal

Ekonomie kandidat  
Juha Kuisma  
Lembois

Förhandlingsdirektör  
Risto Kangas  
FOSU rf

Intressebevakningsdirektör  
Anne Sainila-Vaarno  
KoHo rf

Kommunikationskonsult  
Sallamaari Muhonen  
Helsingfors

Direktör  
Jani Moliis  
Helsingfors

Sektordirektör  
Päivi Niemi-Laine  
Kommunfackets union rf

Ordförande  
Rauno Vesivalo  
KoHo rf

Riksdagsledamot  
Juha Rehula  
Hollola  
Till 1.6.2015

Koordinator för främjande av  
hälsa och välfärd  
Tuula Partanen  
Villmanstrand

Riksdagsledamot  
Markus Lohi  
Rovaniemi  
Från 24.9.2015

Verkställande direktör  
Harri Virta  
Tammela

Fastighetsombudsman  
Olli Heino  
Björneborg

Vicehäradschef  
Raimo Vistbacka  
Alajärvi

Socialsektorhandledare  
Marke Tuominen  
Äänekoski

## Placeringsdelegationen 2015–2016

### Medlemmar

Ordförande  
Ekonomidirektör  
Seppo Juntti

Vice ordförande  
Överdirektör  
Terttu Savolainen

Direktör  
Ritva Fransman  
KoHo rf

Finansrådet  
Tuulia Hakola-Uusitalo  
finansministeriet

Lagstiftningsrådet  
Marja Isomäki  
finansministeriet

Professor  
Minna Martikainen

Budgetrådet  
Jouko Narikka  
finansministeriet

Regeringsrådet  
Kari Parkkonen  
arbets- och näringsministeriet

Utvecklingsdirektör  
Mika Periaho  
Kommunfackets union rf

Stadsdirektör  
Olavi Ruotsalainen

### Personliga suppleanter

Förvaltningsdirektör  
Jonna Sillman-Sola

Personaldirektör  
Sinikka Malin

Ordförande  
Tero Ristimäki  
FOSU rf

Finansrådet  
Tuomo Mäki  
finansministeriet

Regeringsrådet  
Auli Valli-Lintu  
finansministeriet

Professor  
Matti Keloharju

Biträdande budgetchef  
Juha Majanen  
finansministeriet

Konsultativ tjänsteman  
Tiina Ingman  
arbets- och näringsministeriet

Ekonomichef  
Jan Saarinen  
Kommunfackets union rf

Generalsekreterare  
Sisko Seppä

## Arbetsgruppen för utveckling av arbetslivet 2015–2016

### Medlemmar

Ordförande  
Verkställande direktör  
Aki Lindén  
Samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt HNS

Beställningsdirektör  
Kari Hakari  
Tammerfors stad

Vice verkställande direktör  
Tapani Hellstén  
Keva

Förhandlingsdirektör  
Risto Kangas  
FOSU rf

Förhandlingsdirektör  
Jukka Kauppala  
FOSU rf

Intressebevakningsdirektör  
Marja Lounasmaa  
Kommunfackets union rf

Direktör  
Jukka Maarianvaara  
KoHo rf

Personalchef  
Helena Metsälä  
Björneborgs stad

Förhandlingschef  
Anne Mironen  
Kommunfackets union rf

Stf. pensionsdirektör  
Merja Paananen  
Keva

Chefsöverläkare  
Tapio Ropponen  
Keva

Intressebevakningsdirektör  
Anne Sainila-Vaarno  
KoHo rf

Arbetsgruppens sekreterare  
Direktör för arbetslivstjänster  
Pauli Forma  
Keva



## Organisation 31.12.2015

tf verkställande direktör  
Tapani Hellstén

Internrevision  
Chef för internrevisionen  
Anssi Vesalainen

### Funktionen för kundrelationer

Vice verkställande direktör  
Kimmo Mikander

Kundrelationsenheten  
Kundrelationschef  
Jaana Kekäläinen

Enheten för utveckling av kundrelationer  
Chef för utveckling av kundrelationer  
Tero Manninen

Enheten för rådgivningstjänster  
Kundtjänstchef  
Taina Uronen

### Funktionen för pensions- och arbetslivstjänster

Vice verkställande direktör  
Tapani Hellstén

Pensionsenheten  
Pensionsdirektör  
Eija Korhonen

Enheten för invalidpensionsbeslut  
Stf. pensionsdirektör  
Merja Paananen

Enheten för försäkringsmedicin och rehabilitering  
Chefsöverläkare  
Tapio Ropponen

Enheten för arbetslivstjänster  
Direktör för enheten Arbetslivstjänster  
Pauli Forma

### Placeringsfunktionerna

Placeringsdirektör  
Ari Huotari

Enheten för intern förvaltning  
Direktör för enheten för intern förvaltning  
Fredrik Forssell

Enheten för extern förvaltning  
Direktör för enheten för extern förvaltning  
Maaria Eriksson

Enheten för alternativa placeringar  
Direktör för enheten för alternativa placeringar  
Markus Pauli

Fastighetsenheten  
Fastighetsdirektör  
Petri Suutarinen

Enheten för lån och placeringsförvaltning  
Placeringsdirektör  
Ari Huotari (vid sidan av sin egen tjänst)

### Funktionen för finansiering, ekonomi och riskhantering

Ekonomidirektör  
Tom Kåla

Enheten för pensionsbetalning  
Pensionsdirektör  
Anneli Kajas-Pätäri

Ekonomienheten  
Ekonomidirektör  
Olli Pasanen

Enheten för värdepappershantering  
Värdepappershanteringschef  
Johanna Haukkovaara

Middle Office-enheten  
Chef för Middle Office-enheten  
Juha Soininen

Finansieringsenheten  
Finansdirektör  
Allan Paldanius

Riskhantering  
Riskhanteringschef  
Päivi Alanko

### Funktionen för gemensamma tjänster

IT-direktör  
Paula Sivunen

HR-enheten  
Chef för HR-funktionen  
Tuula Kivi

Informationsenheten  
Informationschef  
Jouni Kempas

Enheten för interna tjänster  
Arbetsmiljöchef  
Kristina Vuorela

Enheten för juridiska ärenden  
Direktör för juridiska ärenden  
Karoliina Kiuru

IT-enheten  
IT-direktör  
Paula Sivunen

The background is a solid teal color with a large, curved, lighter teal shape on the right side, creating a sense of depth and movement.

Keva

PB 425

00101 Helsingfors

Telefon 020 614 21

[www.keva.fi](http://www.keva.fi)